

Anesthesie en de dag van de operatie

Vorbereiden op de dag van de operatie

Nuchter

Nuchter zijn betekent dat u niet mag eten of drinken. Onder narcose kan voedsel vanuit de maag in de longen terecht komen en een ernstige longontsteking veroorzaken. Dit is de reden waarom u voor de operatie niet mag eten en weinig mag drinken.

Houdt u zich daarom aan de volgende afspraken:

- Vanaf middernacht (00.00 uur 's nachts) vóór de operatie mag u geen vast voedsel meer nemen, dus géén ontbijt.
- Tot 2 uur vóór de opname mag u heldere vloeistoffen drinken. Dit houdt in: water, sportdrink, thee of koffie zonder melk of melkpoeder (suiker mag wel), heldere limonade. Dus GÉÉN melkproducten, GÉÉN alcoholische dranken, GÉÉN fruitsappen, GÉÉN vetten (bouillon e.d.) en tenslotte ook GÉÉN snoepgoed.
- Op de dag van de operatie niet roken

Heeft u toch gegeten of vloeistoffen met melk en/of vette vloeistoffen zoals bouillon gedronken? Dan is de kans groot dat de operatie die dag niet doorgaat en wordt uitgesteld.

Roken

Roken verhoogt het risico op problemen tijdens en na de operatie. U mag daarom voor de operatie niet roken. De ademhalingswegen van rokers zijn vaker geïrriteerd en daardoor gevoeliger voor ontstekingen. Bovendien kan hoesten na de operatie erg pijnlijk zijn. Het zuurstofgehalte in het bloed is bij rokers lager waardoor het hart extra belast wordt tijdens de

anesthesie en de bloedsomloop is verminderd. Dat is slecht tijdens de operatie en voor de genezing van de wond.

Innemen van uw medicijnen

De POS- medewerker (medewerker preoperatieve screening) bespreekt met u welke medicijnen u wel en niet mag innemen op de dag van de operatie. Deze afspraken komen in een persoonlijke brief te staan met nog meer belangrijke informatie over de operatie. Deze persoonlijke brief krijgt u mee na de afspraak of krijgt u via *MijnSpaarnegasthuis* via de mail toegestuurd.

Paracetamol

Om ervoor te zorgen dat u minder pijn heeft na de operatie is het belangrijk dat u paracetamol inneemt voordat u vertrekt naar het ziekenhuis.

- Gebruikt u al iedere dag paracetamol? Dan bespreekt de POS-medewerker met u hoe u de paracetamol op de dag van de operatie kunt innemen.
- Gebruikt u **niet** iedere dag paracetamol? Dan moet u ongeveer 1 uur voordat u vertrekt richting het ziekenhuis, 2 tabletten Paracetamol (zonder toevoegingen) innemen van elk 500 mg (samen 1000 mg) met water. Dit om een spiegel op te bouwen in uw bloed. Dan heeft u minder pijn na de operatie. En u reageert beter op de medicijnen die gegeven worden tijdens de operatie.
- Kinderen krijgen altijd een persoonlijk advies over pijnstilling van de POS-medewerker.

Opname

Opname in het ziekenhuis

De dag voordat u geopereerd wordt, hebt u via de telefoon contact met het ziekenhuis. Wanneer de dag voor de ingreep op een zondag of een feestdag valt, moet u de laatste werkdag voor de operatie contact opnemen. Het telefoonnummer dat u moet bellen, krijgt u mee via de polikliniek. Er wordt u dan precies verteld op welke locatie u verwacht wordt, hoe laat u zich moet melden en op welke afdeling u moet zijn. Lees hiervoor ook de folder 'Opname en verblijf' of 'Dagopname' goed door.

Geopereerd in dagbehandeling

Wordt u geopereerd in dagbehandeling? Dan neemt u alleen wat spullen mee die voor die ene dag nodig zijn. Vergeet niet uw medicijnen mee te nemen naar het ziekenhuis. Het is verstandig om kostbaarheden thuis te laten om te voorkomen dat deze kwijt raken.

Wordt u via de dagbehandeling geopereerd? Zorgt u er dan voor dat u opgehaald wordt en samen met iemand naar huis gaat.

Opname op een verpleegafdeling

Na sommige operaties kunt u niet dezelfde dag nog naar huis. Meestal is dat van tevoren al bekend. U wordt dan vooraf opgenomen op de verpleegafdeling. In de meeste gevallen is dit op de dag van de operatie. Neemt u wat spulletjes mee voor een paar dagen? Ook hier is het belangrijk dat u niet vergeet uw medicijnen mee te nemen. Het is verstandig om kostbaarheden thuis te laten om te voorkomen dat deze kwijt raken.

Voordat u naar de operatieafdeling gaat:

- Piercings moeten uit en alle sieraden af. Ook géén ringen. Deze kunnen de bloedsomloop verstoren.
- Op de dag van de operatie mag u geen make-up, bodylotion en/of gezichtscrème gebruiken

- Gel-/kunstnagels mogen blijven zitten
- Uw contactlenzen moeten uit. Wanneer dit met u is afgesproken op de POS, kunt u uw bril ophouden.
- Het is belangrijk dat u ons goed kunt verstaan. Houdt uw gehoorapparaat of -apparaten in als dit nodig is.
- Bij algehele anesthesie moet de gebitsprothese uit. Bij regionale verdoving of ruggenprik mag de gebitsprothese in blijven.

De voorbereidingskamer (holding)

De verpleegkundige brengt u naar de operatieafdeling. In de sluis van de operatieafdeling neemt een medewerker van de voorbereidingskamer (de holding) u over. Deze medewerker neemt een lijst met veiligheidsvragen met u door. Ook hier stellen we vragen die u al eerder beantwoord heeft. Dit is voor de veiligheid om bijvoorbeeld verwisseling van patiënten of te opereren kant, te voorkomen.

Begeleiding

Soms mag er 1 begeleider of 1 van de ouders mee naar de operatieafdeling totdat de patiënt de verdoving krijgt. Dit mag als er voor de patiënt specifieke begeleiding nodig is of omdat de patiënt jonger is dan 18 jaar.

De begeleider/ouder krijgt een speciaal pak aan dat over de gewone kleding gedragen wordt. Dit in verband met de strikte hygiëneregels die op de operatieafdeling gelden.

Een van de verpleegkundigen van de uitslaapkamer belt de begeleider/ouder zodra de patiënt na de operatie weer op de uitslaapkamer is.

Op de operatieafdeling lopen alle medewerkers in speciale operatiekleding en met de haren bedekt met een muts. U wordt ontvangen in de centrale ruimte (holding) van de operatieafdeling. Hier wordt u voorbereid op de operatie:

- Er wordt een infuus in een ader van uw arm of hand geprikt. Hier wordt een infuuszak met vocht op aangesloten.
- U krijgt plakkers op de borst geplakt voor de hartbewaking.
- Er wordt een bloeddrukband om uw arm aangelegd.
- U krijgt een klemmetje op uw vinger om het zuurstofgehalte in uw bloed te controleren.
- Het kan zijn dat met u een extra verdoving is afgesproken. Deze wordt van tevoren gegeven door een anesthesioloog of anesthesioloog in opleiding, zodat deze verdoving alvast in kan werken.
- Soms moet u op de holding wachten tot de operatiekamer voor u beschikbaar is. Wanneer het zover is, moet u overstappen op een operatietafel en wordt u naar de operatiekamer gereden door een assistent van de anesthesioloog die op u past en bij u blijft tijdens de operatie.
- Bij sommige operaties heeft u een blaaskatheter nodig. Deze wordt na het geven van de verdoving ingebracht.

Op de operatieafdeling

In het ziekenhuis werken wij met een speciaal protocol om fouten te voorkomen. Dit betekent dat tijdens uw opname in het ziekenhuis er vaak naar uw naam en geboortedatum wordt gevraagd.

Daarbij wordt ook aan u gevraagd om op het te opereren lichaamsdeel (zo nodig) een pijltje te zetten met een zwarte stift. Om zeker te weten dat u aan de goede kant van uw lichaam wordt geopereerd.

Al uw gegevens worden opnieuw gecontroleerd op de operatieafdeling en nog een keer vlak voordat u de verdoving krijgt. U spreekt nog met uw behandelend arts vlak voor de operatie. Ook maakt u kennis met de anesthesioloog die voor u verantwoordelijk is. Een anesthesioloog is een arts die zicht heeft gespecialiseerd in de verschillende vormen van anesthesie, de pijnbestrijding en intensieve zorg rondom de operatie. Het is mogelijk dat u op de operatiekamer een andere anesthesioloog tegenkomt dan u op de polikliniek preoperatieve screening gezien heeft. In principe geeft de anesthesioloog u de anesthesievorm die op de polikliniek met u is afgesproken. Heel soms komt het voor dat u een andere vorm van verdoving krijgt dan er met u is afgesproken. Krijgt u toch een andere vorm van verdoving dan er met u is afgesproken? Dan legt de anesthesioloog u uit waarom dit is. Tijdens de operatie wordt u voortdurend bewaakt. Wij werken met bewakingsmonitoren die steeds metingen verrichten. U wordt goed in de gaten gehouden.

Algemene bijwerkingen en complicaties na een operatie

Ondanks de moderne anesthesietechnieken blijven er risico's en bijwerkingen bestaan. Veel voorkomende bijwerkingen zijn:

- keelpijn
- droge mond
- hoofdpijn
- misselijkheid
- braken
- zenuwletsel
- ontstoken ader
- pijn in de gewrichten

Meestal gaan deze bijwerkingen snel over. De meeste van deze bijwerkingen zijn een gevolg van de operatie en de anesthesie. De anesthesioloog en zijn team doen het uiterste om risico's en bijwerkingen voor u te vermijden.

Ernstige complicaties door de anesthesie kunnen plotseling ontstaan of komen omdat u al in een mindere conditie was vóór de operatie. Tijdens het bezoek aan de poli anesthesiologie kan dan worden besproken of de anesthesie in uw geval bijzondere risico's met zich meebrengt.

De uitslaapkamer

Na de operatie brengen de anesthesioloog en de anesthesiemedewerker u naar de uitslaapkamer. De uitslaapkamer is een aparte ruimte vlak bij de operatiekamers. In deze ruimte wordt u door gespecialiseerde verpleegkundigen bewaakt. Zij zorgen dat u rustig bijkomt van de operatie. Ook hier bent u aangesloten op de bewakingsapparatuur en houden ze u goed in de gaten. U kunt dan extra zuurstof toegediend krijgen. De bloeddruk wordt iedere 10 minuten gemeten. U wordt door een verpleegkundige van uw afdeling opgehaald wanneer u goed wakker bent, alle metingen stabiel blijven en de pijnstilling onder controle is. Na sommige operaties gaat u direct vanuit de operatiekamer naar de afdeling intensive care. Vaak is dit al van tevoren met u besproken.

Pijn na de operatie (postoperatieve pijn)

Op de uitslaapkamer controleren ze ook de pijn en geven ze als dit nodig is pijnstillende medicijnen (pijnbestrijding). Pijnbestrijding is het voorkomen en verminderen van pijn. Het voorkomen van pijn begint al voor de operatie op de ochtend van de operatie wanneer u thuis pijnstillers inneemt. Ook na de operatie schrijft de anesthesioloog voor welke medicijnen u tegen pijn toegediend krijgt.

Paracetamol

Bij kleine operaties kan paracetamol voldoende zijn.

Morfine

Bij grotere operaties is het vaak nodig om morfinepreparaten voor te schrijven. De morfinepreparaten kunnen gecombineerd worden met een plaatselijke verdoving. Die plaatselijke verdoving werkt dan een aantal uur door na de operatie. Hierdoor heeft u na de operatie minder pijnstillers nodig.

Soms krijgt u een PCA-pomp. PCA betekent (Uit het Engels vertaald) Patiënt (ge)Controleerde Analgesie. Analgesie is een ander woord voor pijnstilling. Met de pomp kunt u zelf bepalen of u extra medicijnen tegen de pijn nodig heeft. Zodra u meer pijn voelt, kunt u zichzelf, door middel van een druk op een knop, een hoeveelheid medicijn toedienen. U kunt uzelf nooit te veel medicijnen geven. De pomp is speciaal hierop afgesteld. Niemand anders dan uzelf mag deze pomp bedienen.

Registratie van pijnscores

Om de pijnbestrijding zo goed mogelijk op uw pijn af te stemmen wordt aan u om met een cijfer uw pijnbeleving aan te geven. U bent de enige die kan vertellen of u pijn hebt en hoe erg die pijn is.

De verpleegkundige vraagt u uw pijn een cijfer te geven op een schaal van 0 tot 10, waarbij 0 geen pijn is en 10 de meest erge denkbare pijn die u zich voor kunt stellen. Ook kan worden gevraagd of de pijn voor u acceptabel is. Meestal komt dit overeen met een pijncijfer van 4 of minder. Een pijncijfer van 4-7 geeft matig ernstige pijn aan en boven de 7 ernstige pijn. Heeft u meerdere plaatsen pijn? Dan kunt u het beste de pijn scoren die u als ergste ervaart. Het kan ook zijn dat u op bepaalde momenten pijn ervaart, bijvoorbeeld bij doorademen, ophoesten of bewegen. Vertelt u dit aan de verpleegkundige en geef een pijncijfer voor die pijn.

Advies bij gebruik van medicijnen tegen de pijn

- Heeft u vragen? Stel ze dan aan de arts of verpleegkundige.
- Heeft u pijn? Vertel dit dan zo snel mogelijk aan de verpleegkundige of arts. En wacht niet tot de verpleegkundige u vraagt om uw pijncijfer aan te geven. Ook 's nachts moet u laten weten als u pijn heeft.
- Neem pijnstillers op vaste tijden in. Wacht niet tot u pijn heeft met het innemen van de pijnstillers. U kunt beter wakker worden voor het nemen van pijnstillers dan dat u wakker wordt van de pijn.
- Houdt u zich aan de voorgeschreven hoeveelheid en soort medicijnen die de arts voor u heeft aangevraagd.
- Waarschuw de verpleegkundige of arts als de pijn verandert van plaats, ernst of karakter.
- Denkt u dat u de pijnstillers niet langer meer nodig heeft? Bespreek dit dan met de verpleegkundige of arts. Stop niet zelf met het innemen van de medicijnen.

Afdeling dagbehandeling, maar toch een nachtje blijven?

Wordt u voor de operatie opgenomen op de afdeling dagbehandeling? Dan kan het voorkomen dat na de operatie niet naar huis kunt. Dan wordt u alsnog opgenomen in het ziekenhuis. Dit kan het gevolg zijn van een probleem door de operatie maar ook door een probleem ontstaan door de anesthesie.

Thuis

U mag na een operatie niet zelf naar huis rijden. Zorgt u er daarom voor dat u door iemand wordt opgehaald als u weer naar huis mag. Ook mag u niet alleen met de taxi of bus naar huis. Bovendien mag u de eerste nacht na de operatie niet alleen thuis zijn. Vraag of er iemand bij u kan komen slapen als u alleen woont. Doe het thuis de eerste 24 uur na de operatie rustig aan, bestuur geen machines en neem geen belangrijke beslissingen.

Anticonceptie

Gebruikt u de anticonceptiepil omdat u niet zwanger wilt worden? In de directe periode na uw operatie werkt de anticonceptiepil niet goed. U moet dan tot een maand na de ingreep extra maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat u niet zwanger raakt. In geval van niet-orale anticonceptie (anticonceptie anders dan “de pil”) zoals bijvoorbeeld de prikpil, moet u tot zeven dagen na de operatie extra beschermende maatregelen nemen.

Herstel

Na de operatie moet u weer herstellen. Dit herstel kost u en uw lichaam erg veel energie. Zorg vóór de operatie dat u zo nodig opvang en/of hulp thuis heeft voor na de operatie. Het is heel gewoon dat u zich na een operatie nog een tijd lang niet fit voelt. Dat ligt niet alleen aan de anesthesie, maar ook aan de ingrijpende gebeurtenis die iedere operatie nu eenmaal is. Het lichaam moet zich in zijn eigen tempo herstellen. Dat heeft zijn tijd nodig.

Arts-assistent in opleiding

Op meerdere afdelingen zijn arts-assistenten in opleiding uit een academisch ziekenhuis aanwezig. Zij lopen stage in het Spaarne Gasthuis. Deze assistenten zijn arts en in opleiding tot specialist. Op de afdeling anesthesiologie werken meerdere assistenten uit het Amsterdam UMC.

Vragen

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. U beslist samen met uw arts of u de behandeling laat doen. Heeft u na het gesprek met uw arts en na het lezen van deze informatie nog vragen? Stel deze dan gerust. Noteer eventueel uw vragen van tevoren, zodat u niets vergeet.

Vragen over de operatie en wat u wel en niet mag na de ingreep, kunt u bespreken met uw behandelend arts.

Vragen over de anesthesie bespreekt u met de anesthesioloog (in opleiding) of POS-medewerker.

Vragen over de gang van zaken op de afdeling kunt u bespreken met de verpleegkundige die u opneemt.

Veranderingen

Verandert er na uw bezoek op de polikliniek preoperatieve screening nog iets aan de medicijnen die u gebruikt of uw gezondheidstoestand? Wordt u plots in een ander ziekenhuis geopereerd? Of ziet u een nieuwe specialist? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten.

Haarlem Zuid
Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord
Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp
Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl